№ RO 73

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 10 Września V. S. ROKU 1810.

S. PETERSBURG V. S. d. 31 sierpnia. Gazeta Senatska ogłosiła następny Ukaz J. J. Mości Rządzącemu Senatowi dnia 4 sierpnia dany „ Ukaz, 1809 października 29, rządzącemu Senatowi dany, o wypuszczeniu za granicę zboża z portow Białomorskich i Baltyckich, rozkazał Naczelnikom cywilnym zostawować 5tą część zboża potrzebnego do wyżywienia mieyscowego. Teraz gdy z przedstawienia Inflantskiego cywilnego Gubernatora okazuie się; że w mieście Rydze znayduie się ustanowiony magazyn zbożowy, na który osobny iest pobor od zboża na morze wychodzącego; i że przy zupełném zapewnieniu; przez ten sposob, wyżywienia mieyscowego, zatrzymywanie 5tey części pomienionym ukazem przepisane staie się niepotrzebném, przeto rozkazuiemy podług prawa rozwiązać względem wywozu tey części zboża z po tu Ryzkiego “ Rządzący Senat nieuchybi uczynić należnego rozporządzenia względem spełnienia tego ukazu.

Dnia 30 J. J. Mość w rocznicę imienin swoich był na nabożeństwie w świątyni Alexandrowskiey. Tamże znaydowali się Jmperatorowa, Cesarzewicz; Wielcy Xiążęta, i W. Xżna, i wiele innych znacznieyszych osob płci oboiey. W bogatych ubiorach odprawował nabożeństwo Metropolita Ambroży z pierwszém duchowieństwem. Potym J. J. Mość z familią i dostoynieyszemi osobami raczył odwiedzić Metropolitę. Cały klasztor i prawie cały prospekt newski był napełniony wielką ciżbą ludu. Dnia tego w zimowym pałacu był obiad dla dystyngwowańszych oboiey płci osob, a wieczorem w Ermitażu widowisko teatralne.

LONDYN d. 18 sierpnia. (z Monitora, Franc, Ham:) Podług wiadomości z Caracas pod datą 4 lipca, Kreolowie rodowici Amerykanie, byli panami rządu tey prowincyi. Inne 4ry osady hiszpańskie oświadczyły się przeciwko pierwszey. Zobustron gotowano się do scen krwawych. Podług wiadomości z Buenos-Ayres, coraz większe iest podobieństwo że wszystkie prowincye hiszp. chcą oderwać się od metropolii, gdyż wszędzie nowe rządy formuią się. Wnoszą także iż Florida w teraźnieyszych okolicznościach podda się pod opiekę Stanow ziednoczonych Ameryki.

Podług listu d. 27 lipca z główney kwatery woyska naszego w Portugallii, ostatnie gonitwy z nieprzyiacielem pomnożyły niecierpliwość recerstwa naszego do nayprędszego spotkania. Massena z wielką siłą na koło potęgi naszey czynił rozmaite obróty. Wątpić niemożna, iżby Francuzi niemyślili naydzielniey popierać kampanią Portugalską. Teraz spokoynie zachowuią się, lecz ta cichość grozi wielkim szturmem. Lubo wielu życzy powrócić do oyczyzny, niema iednak w obozie trwogi ani boiaźni. Woysko nasze liczy 27 t woiownikow. Liczba chorych daleko iest mnieyszą od tey, w naszym obozie iaka byłaby w Jrlandyi w podobney sił massie. Kwatery są wygodne i żywności dostatek. Nieprzyiaciel niespodziewa się łatwego zwycięztwa i przekonani iestesmy, że iuż wielekroć zawiesił i odmienił plany swoie—Względem wymiany ieńcow nic ieszcze pewnego nieogłoszono. Wieść zaś, że Hiszpani i Portugalczykowie maią bydź od nas uwolnieni, iest fałszywą.

Odebralismy tu numer monitora ogłaszaiący stosunki handlowe Francyi z Anglią tudzież list G. Amstrong względem stosunkow handlowych Francyi z Ameryką. Nic niewidziemy w tych pismach coby pocieszać mogło. Nic niedowodzi, iżby Napoleon chciał odmienić swóy systemmat. Pozwala w prawdzie wprowadzać osadowe towary, ale obok nieczyni nadziei, iżby prawa sciesniaiące lub urządzaiące handel były zwolnione. Skoro wprowadzone towary będą podeyrzane, że pochodzą z portu nieprzyiacielskiego lub że są własnością naszą, ulegaią sekwestacyi i konfiskacie. Handel więc nieodnosi korzyści z postanowień Napoleona. List ministra Champagny do G. Armstrong zapowiada warunkowe odwołanie wyrokow Berlińskiego i Medyolanskiego. Od 1szego listopada maią stracić swoią siłę, ieżeli my zrzeczemy się systemmatu blokady, lub ieżeli Ameryka nas przymusi do szanowania iey oboiętności. Ten środek, oznacza władzę przeziarania okrętow chcących zawiiać do portow oblężonych, przyprowadza nas do tego stanu, dla którego roku 1756 woynę podnieślismy. W tey propopozycyi Napoleona nic nowego, iuż wielekroć ona była uczyniona posłowi amerykańskiemu: wielekroć Francya oświadczyła, odwołać dekreta Berliński i Medyolański. ieżelibyśmy cofnęli nasze rozkazy gabinetowe. Teraz należy roztrząsnąc czy są w tey propozycyi dostateczne pobudki do skasowania naszego gabinetu wyrokow? Proste ich cofnienie bynaymniey niezaspokoi Napoleona. Do tego układu przywiązał warunek, na który niemoże zgodzić się żaden minister ang. Od systematu blokady zależy nasza przewaga na morzu. W istocie wyroki Berliński i Medyolanski nie są ieszcze cofnione, bo tylko 1 listopada maią bydź zniesione. Spodziewał się Napoleon że pierwsi skasuiemy rozkazy gabinetowe i tym sposobem oszczędziemy iemu wstydu, i że Amerykanie zapowiedzą nam woynę. Te pisma fr: środkiem

do poniżenia stronnikow fr: w Ameryce i do zachęcenia ich do woyny przeciwko Anglii; a niezmierza do roztrzygnienia spornego punktu w polityce. Za zamknięciem handlu w Ameryce Napoleon sekwestrować kazał okręty amerykańskie we Francyi, a kiedy tamta zniosła embargo, Napoleon otworzył porty, lecz nie zupełnie ukontentowany z tey okoliczności. Niesłychać izby ofiarował powrócić zabrane okręty; lecz rozumiemy że ich powrót zależy od Ameryki, ieżeli stanie do walki iak była wyzwaną.

PARYZ d. 28 sierpnia. (z Franc, Monit) Kupcy, którzy niedawno z Anglii powrócili, donoszą że bank Londyński wydał w cyrkulacyą ogromną massę papierow. Naymnieysze wypłaty następuią papierami. Ani bankier, ani rzemieślnik, nikt niema żadney gwinei. Gdy gotowizna tak rzadka, Brytania W. przeładowana iest rozmaitemi produktami. Wszakże te wielkie bogactwa w towarach są przyczyną rozpaczy dla kupcow niemaiących żadnego odbytu. Wywieźli wielką liczbę do Helgoland lecz te składy poruszone ale nieprzedane. Wszystkie klassy handluiące produktami nieskończenie cierpią w zakazie wolney przedaży w kraiu. Wyroki zaś Berliński i Medyolański niedopuszczaią do brzegow Europy. Dawnoby zbankrutowali, gdyby Hiszpania i Portugalia niestały dla nich otworem, i gdyby kontrabanda nieprzeciskała się przez te okolice, gdzie woyska fr: nieznaydowały się. Dzisieyszy postęp francuzow w Hiszpanii, oraz bytność tych woysk na wielu innych mieyscach, nakoniec wcielenie Hollandyi do Francyi zmieniło postać handlu ang. Teraz bardziey poczuią skutki dekretow Berlińskiego i Medyolańskiego. Można łatwo wyrachować te skutki z wrażenia iakie na kupcach ang. uczyniła wieść o otworzeniu lądu towarom osadowym. Można za rzecz pewną twierdzić że Anglia stoi nad przepaścią; i niema wątpliwości, że zginie w tłumie papierowych pieniędzy; ieżeli tylko agenci fr: w zagranicznych portach dostrzegać będą czy okręty zawiiaiące są amerykańskie czy angielskie z papierami fabrykowanemi w Londynie i publicznie przedaiącemi się, i ieżeli przedsięwzięte środki od rządu fr: ściśle zachowane będą.

Monitor odpowiadaiąc na pisma ang, które głosiły o panuiącey dezercyi w woysku fr: i o komunikacyi z iego officerami, tak tłumaczy się. „Jeżeli znacie dobrze obróty nasze, dla czegoż G. Craufurd naraził się na niebezpieczeństwo zupełney klęski. Biorąc miarę z wiadomości o zbiegach iuż officerow sztabowych od armii M. Masseny, iuż officerow od woyska oblegaiącego Cadix, rozumieć należałoby że wkrótce woysko fr: w całey masie opuści orły Napoleona. Jeżeli dezercya tak ogulna, dla czegoż namówić niemożecie nawet z pieniędzmi do przyięcia służby żadnego z tych 20 czy 30 t. nieszczęśliwych ieńcow, których na okręta stłoczyliście. Dla czegoż nasi ieńcy nie do was lecz do nas drogą rozpaczy z pontonow uciekaią? Dla czegoż oni tysiączne niebezpieczeństwa przenoszą nad wasze hoyne obietnice? W korpusach posiłkowych woyska ang. mało iest francuzow. Przeciwnie w korpusach posiłkowych fr: wiele znayduie się anglikow. Nasze regimenta irlandczykow liczą teraz około 3000 anglikow lub szkotow zarekrutowanych w depo ieńcow. Nienawiść między Irlanczykami a Anglikami tak wielka, że musiano oddzielić iednych od drugich, ponieważ w iednym regimencie, służąc codzień bili się. Jeżeli zaś z batalionow uformowanych z Prusakow i Niemcow zdarzaią się zbiegowie, nic niema w tym dziwnego. Lecz Europa zna dobrze iż rodowity francuz nigdy nieucieka do nieprzyiaciela. Co do korrespondencyi mniemaney z officerami sztabowemi; iasnym dowodem falsze tey wiadomości są obróty woyska ang. Wszystko to, co tylko anglicy drukowali o wyspie Walcheren, Antwerpii, o kampanii G. Moore, o bitwie pod Talavera, iaśnie dowodzi że nigdy nic niewiedzieli i niewiedzą.

MADRYT d. 5 sierpnia. (z Franc Monit) Wielka liczba ieńcow hiszpańskich tędy przechodzi i daley udaie się do Bayonne. Korpus G. Regnier przysłał znaczną kolumnę z Extremadury. M. Mortier kazał prowadzić drugą kolumnę przez Kordowę i Mancha. Woyska haskie i badeńskie przeprowadzaią tych ieńcow. Woysko portugalskie podobnież przesłało wielką liczbę niewolnika. Załoga hiszpańska w Ciudat Rodrigo uwięziona przyszła do Bayonne. Wszyscy ieńcy we Francyi maią pozwolenie naymowania się na robotę za pomierną cenę.— Z Bayonne idą codziennie wielkie transporta rozmaitych potrzeb iuż do Madrytu iuż do Salamanki. Na drogach zupełna spokoyność panuie. Niemała liczba regimentow temiż drogami ciągnie ze środka Francyi. Roboty w Cytadelli Retiro z pospiechem zbliżaią się do końca; i niezawieszaią się, chyba tylko w godzinach naywiększych upałow.

W Stanowiskach woyska nienastąpiły nadzwyczayne odmiany. Wielka główna kwatera znayduie się w Sewilli; a woyska tak są rozdzielone że za pierwszym poruszeniem niszczyć mogą wszelkie usiłowania nieprzyiacioł, a nawet wstrzymać naywiększą potęgę, którąby wylądowała. Z Gibraltaru wystąpiła nie dawno znaczna siła woysk hiszp, i ang, dla podniesienia oblężenia miasta Cadix i zruynowania robot pod tą twierdzą. Z tey przyczyny mocny oddział woyska z korpusu M. Mortier został sprowadzony do zachodniey Andaluzyi dla odparcia nieprzyiacioł. G. Regnier czyni przygotowania ażeby wtargnął do Portugallii. Jedna dywizya iuż postąpiła do Alcantara. Mimo wielkich upałow od kilku tygodni panuiących woysko fr: mało ma chorych. Już przyzwyczaił się żołnierz do klimatu. Nigdy mnieysza liczba nie była wszpitalach—Zbiegowie poymani surowo są karani.

WIEDEN d. 1 września. (z Berlin. Prag: Hamb:) Często odbywaią się u nas wielkie rady gabinetowe. Polepszenie stanu skarbu iest celem obrad. Graf Wurbna znaiomy z pracy niezmordowaney i dzielney czynności w czasie dwukrotnego tu pobytu francuzow zgaszenie bankocetlow czyni wielką nadzieię. Za 100 złotych gotowizny płacą teraz u nas 460 złotych papierami. Mianowicie zmnieyszenie woyska ma polepszyć stan skarbu. Zniesienie trzecich batalionow i urlopowanie w piechocie oszczędzi

wydatku 10 milionow ryńskich. Czwarte szwadrony zupełnie będą urlopowane, a pozostałe będą zmnieyszone do 100 koni w całey kawaleryi. Podług listow z prowincyi, odtąd w piechocie każdy regiment składać się będzie z 12stu kompanii fizilierow po 120 ludzi, i z 2ch kompanii grenadierow po 100 ludzi. Przy każdym regimencie liniowym będą 2 batalliony milicyi; w tych pomieszczą się officerowie nadkompletni. Pensye officerow będą wypłacane w iedney części gotowizną a wdwuch bankocetlami podług kursu. Wszyscy weterani i cudzoziemcy będą rozpuszczeni, chociażby im czas służby nie upłynął. Ostatnia rata kontrybucyi należney od dworu naszego miała bydź przedłużoną do 20 listop. Poseł fr: Graf Otto wysyła od kilku tygodni częściey aniżeli zwyczaynie sztafety do Paryża. Od granic też tureckich nierzadko odbiera podobneż wiadomości.

Król pruski na czas krótki przedsięwzioł odprawić podróż do Szląska. Jak są okropne skutki woyny okazuie tu rachunek towarzystwa ekonomicznego pruskiego. Wyliczyło ono że same iedne Prusy wschodnie, miast większych nielicząc, straciły przez woynę, azatym i bydła zarazę, podług naymnieyszey proporcyi ogółem 25,342,101 talerow. Przydawszy szkody miast summa dóydzie do 40 milionow. Naywiększy dowod straszney klęski tego kraiu leży na tey pewności, że w iedném biskupstwie Ermaland z 92905 dusz w ciągu roku 1807 umarło 25529 ludzi. Ztąd pochodzi że pieniądz rzadki i interessa skarbowe nachyliły się do upadku.

FRANKFURT d. 30 sierpnia. (z Frankf: Hamb:) W Xięstwie naszém ogłoszono edykt następny: Karol Dalberg Xże Prymas ligi reńskiey, W. X. Frankfurtski, Arcy-biskup Ratyzboński i t. d. Jmperator Napoleon, za ustąpioną Ratyzbonę i cło reńskie, oddał nam większą część Xięstwa Fulda i Hanau: zastrzegaiąc ażeby połączone Xięstwo Frankfurskie po naszém zeyściu dostało się Vice-królowi włoskiemu i iego następcom płci mężkiey. Teraz nayświętszą iest powinnością naszą poświęcić resztę życia szczęściu kraiow, które Opatrzność i chęć Napoleona nam powierzyła. Naylepsza konstytucya wyraża powszechną wolą, trybunałom zapewnia niepodległość, a Panuiącemu oddaie całą siłę. Taki iest duch wszystkich konstytucyi Napoleona. Wszędzie wybor praw i administracyi zależy od ludu, wszędzie trybunały sprawiedliwości są udzielne i żadney sile niepodległe, każdy panuiący ma w swoim ręku władzę wykonawczą. Ze wszystkich konstytucyi Napoleona, westfalska zdaie się nam naystosownieyszą dla Xięstwa naszego. Sam Jmperator ią utworzył; dla Niemiec zrobiona, dała iuż szczęśliwe owoce. W stosunku do położenia rozumiemy że podług tych zasad następna organizacya będzie dla nas nayprzyzwoitszą—(1 Wielkie xięstwo Frankfurtskie składa się z xięstw Frankfurtu, Aschafenburga i części Fuldy, Hanau, oraz miasta Wetzlar. (2 Wielkie xięstwo Frankfurtskie należy do ligi reńskiey, którey godność Prymasa do nas należy. (Kontingens xięstwa naszego wynosi 2800. (4 Po śmierci naszey wielkie xięstwo spada na Xcia Eugeniusza Napoleona i z iego krwi następcow w prostey linii z oyca na syna, pod warunkiem wyłączenia od następstwa płci żeńskiey, oraz spadku tego xięstwa do korony Jmperatorskiey gdyby linia męzka wygasła. (4 Kiedy stolica Arcy-biskupia będzie przeniesioną z Ratyzbony do Frankfurtu, W. Xże obowiązany będzie zapewnić 60 t. złch pensyi Arcy-biskupowi, którego do tey godności mianować będzie. (5 Podług ustaw Rzeszy zapewniamy połowę intrat ceł reńskich z posiadłości naszych, które wzieliśmy wzamianę od Napoleona. (6 Za pewność darow Napoleona dóbr w xięstwie naszém leżących w sumie 600 t. uczynionych ręczemy. Otrzymuiący te dary korzystaią z nich niepodlegaiąc żadnym ciężarom. (7 Porządna i sprawiedliwa opłata długow publicznych xięstwa naszego do nas należy. (9 Długi ciążące na posiadłości spólne innym xiążętom, spólnie też będą opłacane. (9 Na utrzymanie naszego dworu, na opędzenie kosztow stołu, usługi, podróży, służby, na dary, przeznaczamy dla nas na całe życie po złotych 350 t. rocznego dochodu. (10 Xięstwo nasze będzie rządzone podług konstytucyi, która zapewnia równość wszystkich poddanych w obliczu prawa, i wolną cześć Boga każdemu wyznaniu.

Zatrudniaią się teraz uformowaniem dawnieyszey Izby rzeszy niemieckiey, która podług nowey organizacyi połączy Prefekturę, naywyższy sad appalacyyny i kancelarią rządu. Radzca stanu Eberszteín ma sprawować interessa zagraniczne z tytułem ministra sekretarza stanu — GD. Compans ieszcze tu bawi zatrudniony urządzeniem oddania różnych posiadłości Królowi bawar. i W. Xciu Wirtzburskiemu—Dnia 27 Królowa szwedzka przybyła do Heydelberga a 28 udała się przez Hanau do Weymar. Tamże poiechał Gustaw Adolf. W Wittenberg zwiedzaiąc dawne mieszkanie Lutra napisał iego imie obok imienia Piotra W. i zwiedzał także grob tego założyciela wyznania Luterskiego. Do iednego duchownego powiedział „ Godność panuiącego podobna do Koralowey ozdoby, która świetnie Iszkni się, lecz nie iest niezłomną—Wkrótce spodziewaią się przybycia Xcia Pontecorvo do Frankfurtu. Główna kwatera Jmperatorską francuzka wyszła ztąd dziś rano do Hannoweru. Dywizya G. Friand iuż w marszu.

RZYM d. 16 sierpnia. (Z Frank, Auszp: Hamb:) Jmperator Napoleon wyrokiem d. 26 lipca przeznaczył pół miliona frankow na założenie rękodzieł w naszym mieście na zachęcenie do uprawy bawełny w kraiu rzymskim, na podniesienie rolnictwa, i oczyszczenie kraiu, Wczora w rocznicę urodzin Napoleona oprócz wielkiey uroczystosci, Lombard oddawał darmo zastawy pomnieysze dłużnikow, uczniowie zas celuiący w sztukach wyzwolonych odbierali nadgrody dla zachęcenia przeznaczone.

Anglicy uprowadzili barki i szalupy kanonierskie d 25 lipca pod Amantea zdobyte do Mesyny, gdzie teraz znayduie się Krolewicz Sycyliyski. Przegrana ta łatwo nadgrodzi się: nie przynosi ona inney straty oprócz przewłoki wyprawy. Kapitan Caracciolo bynaymniey obowiniany nie iest za ten nieszczęśliwy przypadek. Stracili Neapolitanie w tey rozprawie oprócz szalup działowych pewną

liczbę statkow ładownych amunicyą żywnością i artyleryą—Dnia 7, 55 statkow nieprzyiacielskich uderzyło na część flotylli neap: pod Pizzo stoiącey. Kapitan Baussan ruszył przeciwko Anglikom, i po 4 godzinney bitwie przymusił do ustępu. Nieprzyiaciele stracili kilku batow, strata neap: składa się z 5 ludzi—Dla Xcia Otranto ministra fr: Fouché w Neapolu naięto pałac. Tam zamysla mieszkać iako człowiek prywatny.

Z Medyolanu wyciągniona iest linia telegrafow do Paryża i Wenecyi. Za ich pomocą w pięc kwadransow przychodzi wiadomość z Paryża, a w kwadrans z Wenecyi. Vice król oglądał Telegraf tuteyszy. Xże Eugeniusz naganił Prezydenta municypalności za wyrzucanie przez okna biletow dla pospólstwa na wolne weyscie do amfiteatru dla przypatrzenia się gonitwom d. 15 w rocznicę imienin Napoleona wyprawionym. Oswiadczył Vice król że niekażdy losem dostaiący ma prawo do dzielenia wesołości publiczney; pierwszeństwo należy dla obywatelow pożytecznych, właścicielow, kupcow, rzemieślnikow i tym podobnych — Policya przytrzymała w Medyolanie dwuch oszustow, którzy przekupić usiłowali ministrow i izbę kassacyyną. Z tego powodu rząd ogłosił że ci ludzie za intrygantow i publicznych oszustow sądzeni i iako tacy karani bydź maią. Podobnyż agent iedney gromady z departamentu Adygi był aresztowany za staranie się o urzędowe rozgloszenie o pokoiu.

SZTOKOLM d. 15 sierpnia. (Zuschauer Hamb:) Król Karol 13 od kilku dni chory. Seym w Erebro zakończywszy główny interes przenosi się do Sztokolmu, gdzie do końca października odprawować się będzie. Admirał Graf Wachtmeister mianowany naywyższym dowodzcą wyspy Gothland, wyiechał tamże dnia następuiącego. Kommissia Pomeranii szwedzkiey odebrała rozkaz udać się do Erebro. Wszystkie komissie stanow seymowych czynnie pracuią w swoich oddziałach. Król wyieżdża o 2 mile na wieś. Dwór nasz z powodu śmierci królowey pruskiey wziół żałobę na 6 tygodni. Król pruski przeznaczył ią na dni 21 po zeszłym Królewiczu naszym Xciu Augustenburgu.

Dla depełnienia gazety kładniemy rys ieografii statystyczney Szwecyi. Królestwo to posunione pod biegun północny ma tylko dwie pory roku zimę i lato; pierwsza trwa 9 druga 3 miesiące. Co rok latem dzień iest przez 3 miesiące, zimą noc tyleż panuie. Niezwyczayne upały przyspieszaią doyrzewanie owocow. Ztąd urodzaie rzadko kiedy wystarczaią na wyżywienie mieszkańcow. Powierzchnia kraiu porznięta górami, skałami, ieziorami, bagnami rozciąga się na 9000 mil kwadratowych; na niey ludności rachuią 1,859,170 dusz. Mimo klima tak przykre i żywności niedostatek, daią szwedzi nadzwyczayne przykłady przywiązania do oyczystey ziemi. Naypierwszym dobrem tego kraiu iest zwierz podobny do ielenia, Renifer zwany; który mieszkańcow żywi odziewa i do zaprzęgu służy. Obfite żelazo cyna, miedź, drzewo, maszty, potaż, ryby, futra są produktami handlowemi. Długu narodowego iest 30 mill: talerow, dochodu rocznego liczy skarb na 4 mill. Żołnierz służy z ziemi, którą posiada. Woyska z morską siłą liczą 30 t. okrętow liniowych 8, fregat 10 i flotę galerną. Władza naywyższa iest przy Królu. Monarcha seym naznacza, stany zwoływa, propozycye pod ich rozwagę podaie; Seym nic przez się niestanowi, tylko rozwiązuie proiekta od Króla podane. Stany składaią ze szlachty, duchownych, miesczan, i wiesniakow.

Wąska ciaśnina morska Zund przedziela królestwo szwedzkie od państwa Duńskiego. Zamki, Helsingborg na brzegu Szwedzkim, Kronnenburg i Helsinger na brzegu duńskim zdaią się zapewniać panowanie nad tą bramą do morza Baltyckiego. Doświadczenie iednak lat ostatnich uczy iż okręty liniowe mogą żeglować przez oba Bełty większy i mnieyszy, i że flotty angielskie umieią torować sobie przeyście przez ciaśniny. Widział to Stambuł; świadkiem tego była Koppenhaga. Wśrodku Zundu iest wyspa Hueu. Naylepszy port w całey Szwecyi iest w Karlskronie.

WARSZAWA d. 11 września. (Z Warszaw) Ogłoszono w całym Xięstwie naszém iż nikomu niewolno używać kalendarza i żadney xiążki żydowskiey bez stępla kraiowego. W przeciwnym razie przedaiący bez stępla zapłaci od każdey sztuki po TBch 20, z których połowa na skarb a druga dla donosiciela przeznaczona. Zydzi, których rok zaczyna się w tym miesiącu, niemogą używać nowych kalendarzy ani, xiążek bez stępla pod tąż karą; lecz od każdey sztuki zapłacić obowiązani groszy pol: 8, za co stępel będzie wyciśniony. Wszystkie stare xiążki zniesione bydź maią do miast departamentowych do zastęplowania za opłatą z sztęplarzami umówioną.

Dnia 7 tego miesiąca przeieżdżał tędy Graf Watzdorf poseł saski przeznaczony do S. Petersburga. X. Poniatowski zaprosił gościa na popisy woyska na błoniu uszykowanego. Obróty odbyte zręcznie i doskonale podobały się posłowi — Wodz naczelny powróciwszy z Gdańska obieżdżał inne stanowiska woyskowe. W Kaliszu szczegulniey był przyymowany. Do stołu, na żądanie Xcia, zaproszono grenadyerow ozdobionych znakami legi hoaorowey.

WILNO d. 6 września. Stolica ta Xstwa Litt: wdzięczna berłu Rossyyskiemu za wylane wielorakie łaski i dobrodzieystwa, wynurzaiąc radość powszechną, święciła rocznicę imienin d. 30 sierpnia Nayiaśnieyszego Imperatora ALEXANDRA I d. 5 Nayiaśnieyszey Imperatorowey Elżbiety, i d. 6 JW. Kutuzowa Gubernatora woiennego Litt: i wielu orderow kawalera, przez uroczyste modły, publiczne zabawy i illuminacyą. JW. Generał wspaniale oświecił swóy ogrod dla publiczności otworzony i na bal wszystkich klas obywatelow zaprosił. Jednostayne życzenie wszystkich zamykało się w tym ażeby Opatrzność raczyła przedłużyć w naypóźnieysze lata dni nayszczęśliwiey Panuiącego i od iego wybranych cnotliwych Rządu naczelnikow.

DODATEK

Za pozwoleniem Cenzury Wileńskiey — W Drukarni Kuryera Litt:

DODATEK Nro 73

DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO

w WILNIE dnia 10 Września ROKU 1810.

1 Na ulicy S Janskiey pod N.70 iestdom o trzech piątrach do naięcia ze staynią i wozownią, gdyby kto życzył wziąc w arędę; zechce dla umowienia się o cenę udać się do JPni Sięwrokowey kapitanowey mieszkaiącey obok teyże kamienicy wdomu JPana Rutkowskiego.

3 Jeden młody człowiek nieżenny umieiący rachunki, po polsku dobrze piszący życzyłby sobie mieysca na wsi lub w mieście; mieszka w Plebanii S. Jańskiey u Xdza Pawłowskiego.

2 Sąd taxatorski exdywizorski dekretem remissyinym Sądu Gł. 2go depar: guberń: Grodzienskiey w dniu 15 Iulii teraznieyszego roku zapadłym na wyiaśnienie funduszow i domierzenie z nich satysfakcyi wierzycielom JW Anny z Kniaziow Szuyskich Orzeszkowey starosciney Rahodowskiey i Drażyłowickiey naznaczony, a w dniu 15 augu: tegoż roku do Dobr Jey w powiecie Kobryńskim położonych Janow zwanych przybyły, między innemi w tymże terminie akcessoryinie zaszłemi decyzyami, wymiar i inwentacyą tychże dobr z folwarkami i wsiami do nich należącemi oraz na JW Orzeszkowey i Jey syna W. chorążego Orzeszkę komportacyą dokumentow i ruchomego maiątku exdywizyi ulegać mogącego na dniu 15 nowembra do kancelaryi swoiey przeznaczył kredytorow do złożenia służących im tranzaktow w teyże kancellaryi przed następnym zebrania się swoiego terminem obowiązał, akta kalkulacyi i werofikacyi z tradycynnych pos sesyow uznał, i dalsze stron załatwiwszy żądania oraz same dobra naznaczonym osobom w administracyą oddawszy na ukończenie całkowitego dzieła, zebrać się w dniu 1 xbra tegoż roku postanowił, żeby zaś taż exdywizyi czynność pod stanność wszystkich stron ułatwioną bydź mogła, dla tego teyże JW. Orzeszkowey, kredytorow, pretensorow i debitorow do stawania w sądzie swoim na pomieniony termin wzywaiąc, że wprzeciwnym razie podług prawideł remissyinego dekretu pretensye wierzycieli niestawaiących za upadłe ogłoszonemi będą, a stosowane do kogokolwiek z debitorow stanność nie oświadczaiących podług praw i dowodow rekognoskowanemi na rzecz massy wierzycielskiey zostaną zawiadamia.

1 Excerpt oświadczenia z protokułu potocznego Ziem: pttu wileń. Roku 1810 .d 26 przed aktami ziem: pttu wileń: stawaiąc osobiscie star: Judel Leybowicz oświadczenie następne wpisać do protokułu podał. Imieniem star: Mendela Jckowicza przeciwko star: Szłomie Zelmanowi Jankielowiczowi naysolennieysze czyni się oświadczenie w rzeczy takiey. Jż oświadczaiący się Mendel Ickowicz dekretem oczewistym ziem: pttu: szawel: 1809 iulii drugiego ferowanym na staro: Szlomie Zelmanie Jankielowiczu i iego wszelkim maiątku maiąc sobie sądzoną sumę rubli srebr: 776 i złł: 653 gr: 6 z terminem opłaty w roku 1810 ianuar 23 przy xięgach ziem: pttu: szawel: a w razie nieopłacenia w tym terminie i mieyscu z inekwitacyą do wszelkiego iego maiątku, gdy ten to Szloma Zelman Jankielowicz takiey summy w terminie nieopłacił i przez różne sposoby, maiątek wszelki od inekwitacyi na satysfakcyą oświadczaiącemu się ukrył pofrymarczył, aby żaden z nim o maiątek przez iakikolwiek sposob dla iego odkryć się mogący w żadne niewchodził kontrakta, opisy frymarki i tego iakokolwiek nieoabywał, oświadczaiący się pierwszością ewikcyi dekretem oczewistym ziem: pttu: szawelskiego wyżey rzeczonym wszystkich w szczegulności i ogulności ostrzega; takie] swoie oświadczenie w akta publiczne zapisuie i trzykrotnie przez gazety ogłasza. U tego oświadczenia podpis taki.

Judel Leybowicz obyw: wileń.

3 Sąd ziemski powiatu oszmiąnskiego za dekretem remissyinym sądu Gł: litewsko-wileńskiego 2go depar: w 1809 roku decembra 21 dnia zapadłym w roku teraznieyszym 1810 iulii 2 dnia rozbieraiąc sprawę między WJPP. Karoliną matką Adamem synem nieletnim aktorem Skirmontami szam: i szam: b Dworu połlgo oraz ich opiekunami a kredytorami i pretensorami zeszłego Jgnacego Skirmonta szam: b. d. poll: o zamiarze uczynienia onym z maiątku tegoż Jgnacego Skirmonta satysfakcyi do rozsądzenia poruczoną dekretem swoim komportacyą wszelkich dowodow do sprawy posługuiących na wszystkich kredytorach i WJP. Karolinie Skirmontowey szam: na dzień 1 augusta teraznieyszego roku decyduiąc, tym powodem sprawę do następney 8browey kadencyi terazniey: roku odłożył, gdy zaś sąd Główny przez dekret remisyiny zebrać wszystkich kredytorow i iednoczasową w sprawie uczynić kognicyą zalecił a w teraznieyszym sprawy złożeniu się ledwo kilku kredytorow stanność oświadczyło, dla tego sąd ziem: oszmiań: celem zebrania wszystkich kredytorow iżby oni na kadencyi następney 8browey terazniey: roku z dowodami pretensye swoie do zeszłego Jgnacego Skirmonta stosować się mogące probuiącemi przez się lub prawnie umocowanych plenipotentow sub amisione stawali przez gazetę awizować postanowił, co przez ninieyszą potrzykroć w gazetach umieścic się powinną uskuteczni. datt 1810 iulii 29 dnia podpisali.

Jerzy Komar sędzia ziem: pttu: oszmiań
Raymund Chodźko sędzia ziem: pttu, oszmiań:
Jerzy Soroka sędzia ziem:pttu oszmiań
Jan Szczepanowicz pisarz ziem pttu: oszmiań

2 Przeprawuiącemu się mnie przez Dniepr między innemi rzeczami zginął Paszport zagraniczny Nro: 2565 w Peterzburgu w Ministerium interessow zewnętrznych expedyowany; oddawcy albo wdzięczność lub też prayzwoitą nadgrodę zapewniam—W Wilnie d. 5 7bra v. s. c; na ulicy Skopowka Nr. 40 w domu Nowickiego Seniora muzyki katedralney w bliskości ogrodu JW. Gubernatora woiennego.

Ignacy Bazyli - Onacewicz.

1 Wileński obywatel Szymel Wulfowicz Nchis maiąc w Tradycyyney swoiey possessyi od roku 1807 kamienicę pod nrem 1191 a teraz w części 1szey kwartału 4go pod nrem 354 za Rudnicką bramą sytuowaną oną własnym kosztem na 2 piątra wymurował—Gdy poźniey corką onego Leia z Szymelow Leyzerowa w roku 1808 nabyła aktorstwo teyże kamienicy w trzeciey nawet części niewartuiącey summ, temuż Szymelowi na oney należnych i opartych, uprosiwszy u oyca swoiego słowne pozwolenie na mieszkanie w niektórych stancyach pomieniońey kamienicy, ośmieliła się przywłaszczyć całą tę kamienicę i poformować niesprawiedliwą iakoby od oyca sobie po hebraysku wydaną zewszelkich pretensyow kwitacyą. O czym gdy oyciec dowiedział się natychmiast w ziemstwie wileńskim takowy nieprawny krok iey i wspólnikow obmanifestował, oraz porządkiem Sledztwiennym rozwinoł proceder; przeto ostrzega całą powszechność iżby nikt od tey Lei Leyzerowey żadnego kontraktu, ani na całość ani na część teyże kamienicy niebrał na oney żadnych summ niekredytował i ewikcyi nieopierał, gdyż cała kamienica iest kosztem Szymela wymurowana i prócz tego ma na niey oparte pretensye przez przewiedzione konwikcye i przez listy tradycyine górą 2000 czer: złłoch. datt 1810 mca 7bra 7 dnia.

Szymel Wolfowicz.

JP. Jan Budźko obywa: wileń maiący posessyą swoią w mieście Wilnie na Antokolu, gdy od kilku miesięcy wyiechał z Wilna i niewiadomo gdzie się znayduie; a koniecznie potrzebna iest osobista bytność samego w Wilnie dla załatwienia i ukończenia pomyslnie ważnych procede-

wych iegoż interesow z tych więc powodow iako plenipotent niezaniedbywam acż przez ninieysze publiczne pismo donieść [: i donoszę :] aby gdzie się znayduie za doyściem takowey wiadomości, niezwłocznie raczył przybydź do Wilna Konopka Adwokał.

1 Niżey dodpisany plenipotent w imieniu aktora JWJP. Adama Przeciszewskiego b. Marszałka pttu oszmiau: oświadcza obywatelom Gubernii litewsko-wileń: i ich mieszkańcom maiącym u mieszkańcow miasteczka Smorgoń pożyczone summy iż tenże JWJP. b. Marszałek pttu oszmian Przeciszewski unikaiąc ewokacyinych procederow i kosztow prawnych z odpowiedzi do aresztow pozywaiącym wynikłych, podług przeznaczenia praw narodowych i ustaw Monarszych każdego poszczegulnie mieszkańca Smorgoń mimo wiedzą iego dworu zadłużaiącego się ze wszelkim maiątkiem na satysfakcyą kredytorow oddaie; i że onego żadną swą protekcyą zasłaniać, a tym samym od prawnych exekucyi tak do maiątku iakoteż osob debitorow sciągaiących się bronić niebędzie naysolenniey ręcza, a zatem ażeby wszyscy kredytorowi mimo wiedzę zwierzchności Dworu maiący summy na procentach u mieszkańcow miasta Smorgoń i wszelkiego tytułu pretensorowie i do maiątkow i osob tychże mieszkańcow za doświadczeniem w terminie opłat zawodu prosto reguluiąc swe pretensye bez inwolwowania JWJP Marszałka do sprawy, stopniami praw onych konwinkowali i odtąd pożyczaiący summy i chcący mieć interessa z mieszkańcami Smorgoń oraz odpowiedzi za tychże mieszkańcow dwor uległy dla obiawienia debitu i uzyskania rękoymi o stanie pożyczaiącego temuż dworowi Smorgońskiemu iawili się pod utratą skrytych i mimo wiedzą zwierzchności dworney czynionych pożyczek obliguie.

Stanisław Karczewski adwokat.

Wileński Policmeyster podaie do powszechney wiadomosci, iż urodzona z Warszawy krystyna Markowska ma się zwracać za granicę. Ieśliby kto do oney miał iakową pretensyą niech się zgłosi do tegoż Policmeystra. 1810 mca 7bra 7 dnia. P. Szłykow.

1 Rada mieyska wileń skutkiem ukazu z rządu gubernialnego litewsko wileńskiego dnia 20 præsentium za Nrem 026 wyszłego podaie do powszechney wiadomości że będzie odchodzić publiczna na ratuszu w radzie licytacya w dniach 3 26 i 30 następuiącego maca 7bra względem dostarczenia na wszelkie potrzeby miasta zarazem z policyiskiemi na rok następny 1811 tysiąca sążni iednopolannych drzewa opałowego do iakowey licytacyi ażeby życzący przyiąć wyrażony podrad w oznaczonych terminach z dowodami formalnymi na pewnosc zaskutecznienia wydać się maiącego od rady kontraktu na ratuszu stawali; rada ogłasza—Dat roku 1810 mca augusta 23 dnia.

Tomasz Reyser P, R.

1 Dekretem Magistratu wileń: d. 27 7bra idącego 1809 roku w sprawie Kompetytorskiey obywateli wileń Józefa i samey Iwaszkiewiczow wypadłym postanowiono dopełnić awizacye po wszystkich kredytorow i pretensorow oświadczaiących konkurs rzeczonych Iwaszkiewiczow przez umieszczenie do gazety kuryera litewskiego potrzykroć, aby iawili się w tym sądzie z dowodami w przeciągu trzech miesięcy dla rozprawienia się w skutek iakowego dekretu w celu wiadomosci kredytorow i pretensorow pomienionych Iwaszkiewiczow ninieysza zamieszcza się publikata, roku 1809 nowembra 3. d.

2 Maciey Okulewicz wzrostu małego, twarzy szczupłey czarniawey, i włosu rudawo czarnego maiący lat około 30 dnia 21 augusta okradłszy włościanina JW. Metropolity Siestrzeńcewicza u którego służył lat 3 uciekł i iak slad okazuie udał się do Wilna w kapocie białey siermiężney w kurteczce płocienkowey flanellą podszytey z rękawami długiemi w botach nowych kozłowych, w kapeluszu czarnym z karabinkiem ukradzionym. Ukradł rożek prochu funtowy, papiery talarow starych holenderskich 50, czerwonych złch 10 rublow całkowych 30, monetą rubli 30 chustki dwie bawełniezne, iedną tarletanową, iedną hałaiową, ręce odmrożone maiący na lewym ręku paznokciow niema, na prawym ręku ieszcze palce niewleczone od zmrożenia—Kto go dostawi do domu kanonika Mirskiego przy kościele katedralnym leżącego weźmie nadgrody rubli 10.

D. 31 Augusta z domu pod Nrem 297 zbiegły dwie dziewczyny: iedna Ewa Mackiewiczówna, z Olkienik, twarzy okrągłey, włosow rusych, urody nizkiey, maiąca lat 18: druga Anna Pianiunna, lat 14; twarzy sucharlawey żołtawey, włosow ciemno rusych, oczu błękitnych urody małey szczupłey.

1 Sąd Główny 2go Departamentu Białł: obwodu, rozwiązuiąc dekretem swym pod datą 19 iulii roku idącego nastałym i ogłoszonym, wprowadzoną przed się z regestrow remissyinych sprawę z powodztwa WW. Stanisława Hryniewieckiego, Jgnacego i Salomei z Zolkowskich Szyrmow i Andrzeia Szostakowskiego przeciwko W: Józefowi Orsettemu iako debitorowi, a JW Wiktoremu Grądzkiemu iako nabywcy dobr Koplan i maiącemu na tychże dobrach lokacyą summy 80080 złł pol. o aprobatę dekretu oczewistego likwidacyinego w pierwszey Jnstancyi by: Białł: regencyi w dacie roku 1804 miesiąca maia 29 dnia zapadłego a skutkiem onego wyznaczenia Sądu exdywizorskiego na rozdzielenie za ich pretensye tym dekretem wyspecyfikowane, za sprzedaż maiętnosci Koplan w części do depozytu regencyi wniesioney a w części na dobrach Koplanach u JW Grądzkiego Marszałka lokowaney sumy gdy znalazł że dekret oczewisty regencyi wyżey dattą pomieniony rozpoznawaiąc i likwiduiąc pretensye kredytorow do maiątku Józefa Orsettego a wkolei do sumy za sprzedaż dobr Koplan tychże Kredytorow rozsądzaiąc iakoto: Kosciola Juchnowieckiego Xawerego i Melchiora braci Szemiotow, Antoniego Rowińskiego sukcessorow Wilhelma Orsettego, bankiera, Macieia Łyszkiewicza, Marcianny Zołkowskiey, Łazarza i Andrzeya Piotrowskich sukcessorow Dominika Orsettego Franciszka Orsettego, Michała Burzynskiego, i Justyc kommisaryusza warszawskiego Jakuba Kisiela, i pretensye ich zrealizowawszy na summie z sprzedaży Koplan okazaney ulokował, dalszych zaś kredytorow niemaiących realnych pretensyi do rzeczoney summy, do osoby Józeffa Orsettego i dalszego iego maiątku odesłał z pomiędzy których od takowego dekretu to iest: WWni Kruszewski, Grabowska, Józef Wnorowski i sukcessorowie Bogusławskich appelacyą do drugiey instancyi założyli, iakiey potym tylko Kruszewski i Grabowska zrzekli się, a Wnorowski i Bogusławscy oney dotąd nie odstąpili i niepoparli—Zatym sąd Głł dekret regencyi znayduiąc bydź oczewistym i przez niektóre strony appelowanym, tak z tego względu niemogąc z regestrow remissyynych satysfakcyi regencyi dekretowi nakazywać, iako też z uwagi, że massa Józefa Orsettego do którey kredytorowie dla rozdziału iey między siebie zbiegaią się, z summy gotowey w depozycie byłey Białostockiey regencyi i na dobrach Koplanach u JW. Grądzkiego Marszałka nayduiącey się składa, dla uczynienia iedno czasowey satysfakcyi n eraż rzeczonemu dekretowi, rozwiązania założoney na ony appelacyi, i rozschedowania Kallatoriuszow przed sąd swóy bez przypozwu mocą wyżey dattą rzeczonego z regestrow, remisyinych dekretu, do regestrow obligowych odesłał i termin na rozprawę od datty ogłoszenia za miesięcy 6 przeznaczył, którzy to kredytorowie w górze imionami i nazwiskami wymienieni, ażeby dnia 20 ianuaryi roku przyszłego 1811 sami czy to przez plenipotentow stawali ninieyszym zawiadamiaiąc ostrzega, że w tym terminie w przypadku niestanności któregokolwiek z kredytorow oczewisty wyrok następować będzie.

Augustv. Weiss Assesor sądu Głłago depar: obwodu Białost.

JP Jan Petri przybyły przed kilku dniami do Wilna z Warszawy ofiaruie służbę swoię Prześw: Publiczności wdawaniu lekcyi w ięzyku francuskim lub niemieckim w miescie lub na wsi. Mieszka za Ostrą Bramą w kamienicy Fr ol anda pod N. 255.

Cena targowa

Od d 4 września do d. 17 tegoż		Rub	Kop
Beczka Kommissy	Zyta syrowego	6	—
	Pszenicy	18.	—
	Jęczmienia	6.	50
	Owsa	5.	—
	Grochu	4.	50
Faska Masła		4.	50
Asygancya 100 Rubli		28	—
Dukat		3.	15

Z Wilna dnia 4 maia 1810 roku.

W Mieście tuteyszém, z dobroczynnych dla ratunku cierpiącey ludzkości pod róznemi względami Ustanowień i ciągłego ich pomimo naytrudnieyszych czasów dotrzymania, tyle (mianowicie w kilku ostatnich latach) wsławiorém, nie mogła bydź opuszczona po domach Obywatelskich *Kwesta*, która pod nazwiskiem *Wielko-tygodniowey iałmużny* powszechnie iest we wszystkich znacznieyszych miastach Europeyskich znaiomą, — Przyswoienie iey tém więcey zdawało się do mieysca tuteyszego stosować, iż Mieszkańce miasta przez zebranie z ulic, i utrzymywanie w domu Towarzystwa, oblegaiących dawniey domy i mieysca publiczne żebraków, uwolnieni są od natrętctwa nie iuż tylko prawdziwey ale też fałszywie udawaney częstokroć nędzy, a cząstka wymuszaney niegdyś przez nią iałmużny w ofierze teraznieyszey oddana, ważnieyszą nie równie, realnie nieszczęśliwym stawać się może pomocą.

Kwestę tę uskuteczniły z gorliwością, prawdziwy zaszczyt czułym ich sercom czyniącą, uproszone z grona zacnych Dam Wileńskich Jałmużnice, które po wszystkich ulicach, domach, piętrach, i mieszkaniach, roznosiły i ogłaszały słodkie imie ludzkości, czułość nad cierpiącą nędzą, i tkliwe błogosławieństwo wsparcie odbierać maiących — Skutek dobry ich chęci w następuiącey okazał się *kollekcie*:

Zebrały	w złocie.	w srebrze i miedzi.	Assygnat.
JJWW. Generałowa Baronowa Bennigsen. - - - -	⁂ 48.	Rub. śr. 146 kop. 18.	rub. as. 705
— — *Generałowa Łabarżewska*	— 6.	— 158.	— 100.
— — *Lachnicka Marszałkowa z Ieneralównami Morykonianklami* - -	— 51.	— 258. — 90	— 65
— — *Kossakowska Podczaszyna z Szefównami Tyzenhauzównami* - -	— 6.	— 169. — 12 ½	— 305.
— — *Machwicowa Sowietnikowa* - - -	— 6.	— 60. — 80	— 100.
— — *Bobiatynska Sowietnikówa*	— 36.	— 173.	— 30.
w Ogul	⁂ 155.	Rub. śr. 966. kop. ½	r. as. 1,305

Nota 1mo: Summa ogulna licząc dukat i assygnacyą podług kursu ogłoszonego w kuryerze Litt: rubli srebrnych 1,901. kop. 51½ —

Nota 2do: W liczbie daiących, ofiara W. JX. Kanonika Kruszewskiego wynosiła Rubli sr. 150.

Nota 3tio: JW. Marszałkowa Łachnicka otrzymała prócz tego assygnacye produktami żyta becz. 2, i kartofli becz. 2.

Zebrane na Posiedzenie Administracyine, Towarzystwo Dobroczynności wyznaczyło delegacyą z trzech Członkow złożoną, toiest: JWW. Marszałka Guber. Sulistrowskiego, Prezydenta Romera,

i Brygadyera Kossakowskiego, dla podziękowania zacnym Jałmużnicom za pracowite trudy, które sama tylko prawdziwa miłość bliźniego mogła dla nich osłodzić.

Delegacya odebrała razem zlecenie oświadczyć imieniem Towarzystwa nayczulszą wdzięczność W. JP. Profes. Frankowey, która w daney 27 i 30 kwietnia na zysk drugiey klassy nieszczęśliwych, toiest chorych, nie będących w stanie leków i Lekarza opłacić, *Operze serio*, nie tylko wyższością znanego swego talentu, i rzadkim darem *Akcyi*, aleteż niespracowaną przez miesięcy kilka w układaniu chorów, dobieraniu kostiumow (Costumes) i zaymowaniu się wszystkim gorliwością, tож nakłonieniem sławnego Artysty JPana Tarkwiniego przez chętną śpiewania na koncercie iego ofiarę, uskuteczniła wraz z samymże W. JP. Professorem Frankiem wszystkie Jey w tey mierze usiłowania z niemałym kosztem i naywiększą pracą dzielącym, wystawienie tey Sztuki w doskonałości, dorywnywaiącey pierwszym w Europie Teatrom, i wszelkie prawdziwych Znawców przechodzącey na tém mieyscu nadzieie.